

EXPOZÍCIA KLÁVESOVÝCH HUDOBNÝCH NÁSTROJOV

Letohrádok Dardanely v Markušovciach

(Projekt interiéru)

TECHNICKÁ SPRÁVA

December 2015

1. Identifikačné údaje:

1.1. Identifikačné údaje predmetu architektonického návrhu:

Názov stavby:	Architektonicko-výtvarné riešenie expozície klávesových hudobných nástrojov v Letohrádku Dardanely v Markušovciach
Investor:	Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi
Miesto stavby:	Letohrádok Dardanely Michalská ulica, 053 21 Markušovce
Katastrálne územie:	Markušovce
Č. parcely:	301
Plocha pozemku	374 m ²
LV číslo:	1135
Klasifikácia stavby:	Národná kultúrna pamiatka
Charakter stavby:	Interiér – architektonicko-výtvarné riešenie expozície klávesových hudobných nástrojov v Letohrádku Dardanely v Markušovciach

1.2. Identifikačné údaje investora:

Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi

Letná 50

052 01 Spišská Nová Ves

Pobočka:

Múzeum Markušovce

Expozícia historického nábytku Kaštieľ

Michalská ulica č. 59

Expozícia klávesových hudobných nástrojov Letohrádok Dardanely

Michalská ulica č. 55

053 21 Markušovce

1.3. Identifikačné údaje spracovateľa dokumentácie a autora:

Autorský kolektív: Ing. arch. Lukáš Sečka,
Mgr. art. Michaela Bujňáková, PhD.
Mgr. art. Patrik Bujňák
Mgr. art. Mária Bujňáková

Architektúra: Ing. arch. Lukáš Sečka
autorizovaný architekt SKA, 2189AA

Dizajn:	Mgr. art. Michaela Bujňáková, PhD. Mgr. art. Patrik Bujňák Mgr. art. Mária Bujňáková
Spolupráca:	Ing. arch. Peter Tracík
Rozpočet:	Bc. Petra Mihalovičová

2. Základné plošné údaje o riešených priestoroch:

Plocha suterénu - klubovne:	135 m ²
Plocha expozície na prízemí:	243 m ²
Plocha expozície na poschodí:	257 m ²
Riešená plocha expozície SPOLU:	635 m²

3. Zoznam použitých podkladov:

- Katastrálna mapa
- Projekt rekonštrukcie budovy – Letohrádok Dardanely, Markušovce – revitalizácia areálu hudobného múzea, Ing. Vít Svoboda
- fotodokumentácia a prehliadka priestorov expozície
- požiadavky pracovníkov Múzea v Markušovciach a Múzea Spiša

4. Členenie projektovej dokumentácie:

- **SPRIEVODNÁ SPRÁVA**
- **ARCHITEKTEKTÚRA**
 - TECHNICKÁ SPRÁVA
 - VÝKRESOVÁ DOKUMENTÁCIA
- **DIZAJN**
 - A. ZARIAĎOVACIE PREDMETY**
 - A1. TYPOVÉ PRVKY
 - A2. ATYPICKÉ PRVKY
 - B. OSVETLENIE A SVIETIDLÁ**
 - B1. TYPOVÉ SVIETIDLÁ
 - B2. ATYPICKÉ SVIETIDLÁ A OSVETLENIE NA MIERU
 - C. AUDIOVIZUÁLNA TECHNIKA**
 - D. GALÉRIJNÝ SYSTÉM**
 - D1. TYPOVÉ PRVKY
 - D2. ATYPICKÉ PRVKY
 - E. GRAFICKÉ PRVKY**
 - E1. KRÁTKE POPISY NÁSTROJOV
 - E2. DLHÉ POPISY NÁSTROJOV
 - E3. ČASOVÁ OS
 - F. ORIENTAČNÝ SYSTÉM**
 - G. LOGO DIZAJN MANUÁL**
 - H. VIZUALIZÁCIE**
- **ROZPOČET – VÝKAZ VÝMER**

5. SÚČASNÝ STAV

Letohrádok Dardanely sa v súčasnosti nachádza v stave končiacej sa stavebnej rekonštrukcie realizovanej podľa projektu s názvom: " Projekt rekonštrukcie budovy – Letohrádok Dardanely, Markušovce – revitalizácia areálu hudobného múzea" z finančných zdrojov ROP. Aktuálne čaká budova na odovzdanie investorovi a začína sa príprava kolaudačného procesu. V súvislosti s končiacou sa realizáciou rekonštrukcie budovy Letohrádku Dardanely je nutné konštatovať, že zo spomínaných finančných zdrojov boli realizované aj niektoré stavebné práce a stavebné úpravy, ktoré do istej miery ovplyvnili aj navrhované riešenie expozície. Boli zakúpené aj niektoré zariadenia predmety (stoly, stoličky, vybavenie kancelárií, infokiosky, a pod.), ktoré sme v ďalšom návrhu už duplicitne nešpecifikovali a počítame s využitím už zakúpených prvkov, pokiaľ možno v čo najväčšej miere.

Toho času je budova Letohrádku prázdna bez vystavovaných exponátov, len na poschodí v koncertnej sále sú zakonzervované a zabezpečené tie hudobné nástroje, ktoré nebolo možné premiestniť a museli aj počas rekonštrukcie ostať v priestoroch budovy.

V rámci stavebných úprav a prác boli realizované úpravy na vykurovaní, vymenené okná, úpravy elektroinštalácie, inštalovaný výťah, realizácia nových parkiet v bočných krídlach Letohrádku a v koncertnej sále, rekonštrukciou prešli aj hygienické zariadenia, atď. Na všetky tieto a niektoré ďalšie skutočnosti sa pokúšame reagovať a nadviazať na nich našim nasledovným návrhom.

6. NAVRHOVANÝ STAV

Expozícia klávesových hudobných nástrojov v Letohrádku Dardanely v Markušovciach aj po rekonštrukcii ostáva svojím obsahovým zameraním nezmenená a vychádza z prvej myšlienky pri zakladaní múzea v priestoroch Letohrádku Dardanely. Tou myšlienkou a kostrou je *zameranie expozície na klávesové hudobné nástroje, vyhotovené na území Slovenska (podľa pôvodného scenára PhDr. Ivana Mačáka)*.

Počas trvania expozície a pracoviska v Markušovciach boli do zbierkového fondu múzea získané aj ďalšie skupiny hudobných nástrojov, ktoré budú mať v novej expozícii svoje miesto - ide o skupinu dychových hudobných nástrojov – akordeónov. Expozícia sa teda rozšíri o cca 30 kusov akordeónov, ktoré budú tvoriť nosnú časť expozície v jednej z výstavných miestností.

Cieľom autorského kolektívu je vytvoriť v priestoroch Letohrádku Dardanely súčasnú a modernú expozíciu historických hudobných nástrojov s možnosťami ich flexibilného rozmiestnenia a možnosti zmeny rozsahu vystavovaných prvkov, ako aj vytvorenie príležitosti a hlavne možnosti integrovať do výstavných priestorov aj iné atraktívne a zaujímavé výstavy v kratších časových intervaloch v priebehu celého roka.

Nová expozícia by sa tak mala stať atraktívnejšou, flexibilnejšou a hlavne mala by ponúknuť návštevníkovi niečo viac, čo doteraz nemohol zažiť – napríklad vďaka audiovizuálnemu systému by mal návštevník hudobné nástroje nie len vidieť, ale aj počuť hudobné ukážky hrané na hudobných nástrojoch, ktoré už dnes nie sú funkčné.

Celý projekt sa snaží pozrieť na priestory letohrádku komplexne a zariadiť ich takými prvkami, ktoré v priestoroch chýbali, alebo si vyslovenie pýtali

súčasnú podobu. Navrhované sú preto typové aj atypické zariadenie predmety, doplnenie osvetlenia a typové svietidlá, už spomínaný audiovizuálny systém, galérijný závesný systém, šablóny pre krátke i dlhé popisy s možnosťou obmeny podľa potrieb expozície, orientačný systém s originálne navrhnutými piktogramami a pod. Jedným z bonusov autorského kolektívu je návrh loga pre múzeum v Markušovciach, ktoré by malo pomôcť v budovaní jedinečnej identity historických a hodnotných objektov múzea v Markušovciach spolu s ich originálnymi expozíciami a to nie len miestnej pobočky v Markušovciach, ale aj Múzeu Spiša v Spišskej Novej Vsi a Košickému Samosprávnemu Kraju.

7. VŠEOBECNÉ ÚPRAVY PRIESTOROV

7.1 Tienenie

Vzhľadom na vymenené výplne otvorov a okná na celej budove letohrádku a fakt, že na nových výplniach otvorov sa pri ich výmene nepočítalo s novým tieniacim systémom. V tejto súvislosti navrhujeme doplnenie tieniaceho systému v nasledovnom rozsahu:

- V koncertnej sále doplniť dodatočné zatienenie na všetky okenné výplne v dvoch úrovniach. Na všetky okenné sklá navrhujeme nakaširovať fóliu, ktorá bude vnútorný priestor a exponáty chrániť pred účinkami UV žiarenia. Druhou úrovňou ochrany by mal byť systém textilných žalúzií, systém skladaných tieniacich textílií plyseé.
- Na ostatných oknách v ostatných miestnostiach navrhujeme realizáciu ochranných UV fólií a odporúčame rovnako doplnenie o textilné žalúzie ako v koncertnej sále

V oboch prípadoch navrhujeme, aby textilné žalúzie boli vybrané v svetlej krémovej farebnosti v intervale prítienenia od 70% do 90%.

7.2 Ozvučenie

Koncepcia ozvučenia priestorov je podrobnejšie riešená v samostatnej časti dokumentácie – C. Audiovizuálna technika. V krátkosti sa však jedná o riešenie ozvučenia expozičných priestorov pomocou malých bezdrôtových reproduktorov pripojených na centrálnu bezdrôtovú sieť vytvorenú pre budovu letohrádku so serverom a wi-fi routerom v kancelárii na poschodí. K tomuto riešeniu nás viedol stav počas rekonštrukcie budovy a nereálnosť vážnejších stavebných zásahov pre vedenie kabeláže hlavne v priestoroch koncertnej sály, ktorá je jedinečná svojimi maľbami na stenách a stropoch. Rovnakú formu ozvučenia je možné realizovať vo všetkých priestoroch expozície v letohrádku. Ovládanie všetkých týchto prvkov navrhujeme riešiť priamo osobou lektora pomocou tabletu a jednoduchej aplikácie, ktorá by mala byť užívateľským prostredím na spustenie jednotlivých zvukových ukážok z databázy na serveri umiestnenom v kancelárii. Na základe kompatibility jednotlivých komponentov by následne nemal byť problém do systému napojiť mix-pult a tak teda aj mikrofóny prípadne ďalšie zariadenia.

Možnosť využitia prenosnej sústavy reproduktorov a inej ozvučovacej techniky ostáva ponechaná.

7.3 Schéma audio-vizuálneho obsahu/vytvorenie užívateľskej aplikácie

Audiovizuálny systém vie priniesť ďalšiu pridanú hodnotu do priestorov expozície a naplno má byť využívaný pre návštevníkov a ovládaný priamo lektorom. Ten by mal mať na základe aplikácie a tabletu prístup k databáze hudobných ukážok, ako aj prezentácií. Následne ich vie spustiť na tom ktorom zariadení pripojenom v sieti podľa situácie v sprevádzanej skupine návštevníkov. Vytvorenie takejto aplikácie a funkčnosti systému je podmienené dátami a podkladmi z múzea a požiadavkami užívateľov.

7.4 Osvetlenie

V návrhu interiéru uvažujeme s doplnením systému osvetlenia v nasledovnom rozsahu:

Suterén

- Výmena existujúcich nástenných svetidiel za nové na atypických oceľových konzolách
- Doplnenie líniového osvetlenia na sadrokartónové stropné podhlády s nasmerovaním svetelného toku na strop
- Doplnenie líniového osvetlenia k podlahe klubovne do systémových hliníkových lišt
- Podsvietenie navrhovaného barového telesa
- Podsvietenie obkladového panelu na stene oproti baru
- Výmena svetidiel v priestore pred klubovňou za biely a farebný reflektor, priestor interaktívnej inštalácie

Prízemie

- V bočnom krídle obnovenie ambientného osvetlenia stropu s osvetľovacej rampy a doplnenie galérijného osvetlenia na dvoch trakčných lištách pomocou klip galérijných reflektorov s možnosťou ich premiestňovania podľa potreby medzi priestormi bočných krídel
- Osvetlenie, ktoré je súčasťou výstavných vitrín.
- Prenosné typové svetidlá, ktoré je možné umiestniť kdekoľvek v letohrádku

Poschodie

- Dve stojanové lampy na doplnkové osvetlenie v koncertnej sále
- Doplnenie líniového osvetlenia na rímsu v koncertnej sále s nasmerovaním svetelného toku smerom hore a osvetlenie tak malieb na strope koncertnej sály
- V bočnom krídle obnovenie ambientného osvetlenia stropu s osvetľovacej rampy a doplnenie galérijného osvetlenia na dvoch trakčných lištách pomocou klip galérijných reflektorov s možnosťou ich premiestňovania podľa potreby medzi priestormi bočných krídel

8. PRISTORY EXPOZÍCIE

8.1 Základné rozmiestnenie priestorov expozície hudobných nástrojov

Koncepcia rozmiestnenia exponátov v expozícii ostáva z hľadiska pôvodnej koncepcie uchovaná na prízemí letohrádku je zadefinovaný priestor

pre malé organy – pozitívy, ktoré je možné doplniť o ďalšie skupiny nástrojov, ktoré boli v priebehu existencie múzea v Markušovciach získané do zbierok.

Na poschodí letohrádku ponechávame priestor pre strunové klávesové nástroje – klavíry, stolové klavíry, klavichordy a koncertné nástroje na prezentáciu hudby hlavne priestore koncertnej sály, ktorej kapacita bola zachovaná na cca 100 osôb.

8.2 Prízemie – vstupná hala

Výstavný priestor definovaný pre malé organy – pozitívy – 3 ks v troch rohoch miestnosti, ponechávame priestor pre perspektívne umiestnenie 4. nástroja – organu. Priestor pre 4. organ navrhujeme využiť na meniacu sa menšiu inštaláciu častí nástrojov, časti mechaník a organových systémov / podľa výberu organárov, ktoré umiestňujeme do vitrín a na podstavce. Alternatívne ich však môžeme ešte umiestniť v priestor pod schodiskom.

Texty a popisy k exponátom sú navrhnuté ako šablóny, aby s nimi bolo možné pracovať, zamieňať ich v čase podľa potrieb samotného múzea. Popisy obsahujú nasledovné fakty:

1. Krátky popis k nástroju – signatúra, datovanie, miesto odkiaľ bol nástroj získaný
2. Dlhý popis k nástroju - Organ – pozitív – história, vývoj, výrobcovia – podrobný text
3. Letohrádok Dardanely – história pamiatkového objektu v kontexte s areálom – umiestnenie v priestore pod schodišťom – podrobný text
4. Krátky popis časti mechaník a organových systémov , vystavených na mieste 4. nástroja (alternatívne umiestnenie – priestor pod schodiskom)

Podrobné texty a dlhé popisy môžu byť doplnené rôznym dokumentačným materiálom (fotografie, archívny materiál, pod.)

V priestore vstupnej haly uvažujeme ešte s umiestnením informačného systému infokiosk (výber ani osadenie nie je predmetom riešenia tohto projektu) vľavo od vstupných dverí).

8.3 Bočné krídlo prízemie

Výstavný priestor je navrhnutý pre kolekciu akordeónov cca 30 ks, ktoré budú umiestnené prevažne vo vitrínach. Do priestoru bočného krídla je možné umiestniť aj ďalšie nástroje na mobilné podstavce, ktoré sú súčasťou polouzavretých vitrín ako aj skupiny viachlasých dychových nástrojov – harmónia - 2 ks, elektrofonický organ – 1 ks, pianoly – 2 ks a ďalšie sólo kusy nástrojov iných skupín zo zbierok múzea (sláčikové, brnkacie, dychové a pod.)

Priestor bude doplnený o závesný galérijný systém a dve trakčné lišty galérijného osvetlenia. Táto úprava urobí z priestoru viacúčelovo využiteľný priestor.

Popisy a texty:

1. Dlhé popisy: Akordeóny – história, delenie, výrobcovia – podrobný text
2. Krátke popisy: k jednotlivým akordeónom vo vitrínach a k voľne umiestneným nástrojom

8.4 Priestor pod schodiskom

Hlavným účelom daného priestoru bude rozptylová funkcia s možnosťou dozvedieť sa viac o expozícii aj budove letohrádku. V priestore bude umiestnená sedacia súprava stojanové vešiaky, alternatívne aj časti mechaník a organových systémov, funkčné modely, na ktorých návštevník bude môcť pozorovať, čo sa deje vo vnútri klavíra, či organu po jednoduchom stlačení klávesy. Na stenu navrhujem umiestniť veľký LED Smart TV panel, na ktorom môžu cyklicky bežať rôzne prezentácie alebo videá. Na základe jeho spojenia so serverom ho bude môcť ovládať aj lektor pri prehliadke s návštevníkmi. V priestore bude možné prezentovať aj iné skupiny nástrojov, zb. predmety hudobnej povahy – fond Buchner, hudobniny – notový materiál, knihy o hudbe, gramofóny, gramoplatne.

Hlavnou myšlienkou a nosnou témou tohto priestoru bude časová os. Míľniky zobrazené na časovej osi budú stručne podané fakty a zaujímavosti o letohrádku a významné udalosti, ktoré sa udiali v jeho priestoroch od vzniku existencie hudobného múzea. Zoradené budú do tzv. časovej osi.

Popisy a texty:

1. Letohrádok Dardanely – história objektu, alternatíva vstupná hala – podrobný text.
2. Krátky popis časti mechaník a organových systémov – alternatíva vstupná hala.
3. Časová os – Míľniky, stručné fakty.

8.5 Priestor na poschodí pred vstupom spoločenskej a koncertnej sály

Predpriestor vstupu do koncertnej sály, prístup k výťahu a kancelárii. Umiestnený tiež originálny sedací nábytok. Na stenách možnosť prezentovať teóriu k druhej časti expozície na poschodí.

Popisy a texty:

1. Klavichord – história, vývoj, výrobcovia – podrobný text
2. Čembalo – história, vývoj, výrobcovia – podrobný text
3. Klavír – história, vývoj, výrobcovia – podrobný text

8.6 Poschodie – spoločenská a koncertná sála

Honosná a jedinečná koncertná sála na poschodí s freskovými maľbami gréckej mytológie vytvára vhodný priestor pre hudobnú produkciu – koncerty vážnej hudby.

V tomto priestore navrhujeme mierne zmeniť už zažitú rozmiestnenie expozície. Hľadisko, ktoré bolo umiestňované od vstupu do sály napravo navrhujem rozdeliť na dve časti hlavnou komunikačnou osou, ktorá je definovaná medzi vstupom do koncertnej sály a vstupom do bočného kídla oproti. Vznikne nám tak ulička, ktorá skráti rady hľadiska. Napravo od uličky bude časť hľadiska, ktorá nebude stálou súčasťou expozície, ale bude v priestore umiestnená len v čase konania koncertov. Naľavo od uličky bude časť hľadiska, ktorá bude súčasťou expozície v štandardnom režime.

Koncertná sála bude tak ako doteraz aj výstavným priestorom pre strunové klávesové nástroje – cca 5-6 ks exponátov. Okrem týchto nástrojov

budú v priestore umiestnené aj koncertné nástroje, konkrétne 4 ks – 1 organ – biely koncertný pozitív, umiestnený v ľavom rohu pri pohľade od vstupu do sály, 1 klavír – koncertné krídlo – napravo od vstupu do bočného krídla, 1 kladivkový klavír - K Schmidt – napravo od vstupu do bočného krídla a 1 čembalo - značky Ammer – mobilné napravo alebo naľavo od vstupu do bočného krídla.

Výber stoličiek do koncertnej sály nebol predmetom tohto projektu, nakoľko už boli pred zadaním zakúpené.

Popisy a texty:

1. Krátke popisy k vystaveným exponátom – signatúra, datovanie

8.7 Bočné krídlo – poschodie

V tejto časti expozície bude môcť návštevník vidieť strunové klávesové nástroje – klavíry 4 kusy – pokračovanie expozície z koncertnej sály, počet kusov podľa návrhu a daností priestoru. Na výber sú malé stolové klavíry - 3 kusy, klavichordy – 2 kusy. Aj táto časť expozície bude mobilná a bude možné ju priestorovo obmieňať podľa aktuálnych okolností a potrieb.

Priestor bude doplnený o závesný galérijný systém a dve trakčné lišty galérijného osvetlenia. Táto úprava urobí z priestoru viacúčelovo využiteľný priestor.

Popisy a texty:

1. Krátky popis k vystaveným exponátom – signatúra, datovanie
2. O niektorých výrobcoch – životopisné údaje, nástroje, zaujímavosti - podrobný popis

9. KLUBOVŇA

Samostatnou funkčnou časťou prevádzky letohrádku bude priestor klubovne v suteréne budovy. Klubovňa má byť znovu priestorom, ktorý je možné využiť vo viacerých prípadoch – niekedy ako klubovňu, inokedy ako priestor rautu po koncerte, alebo pri stredovom umiestnení stolov ako seminárnu miestnosť s možnosťou premietania.

Pred vstup do klubovne sme v návrhu vytvorili v priestore schodiska tzv. interaktívnu inštaláciu, ktorá má byť jedinečným priestorom v kontexte expozície a kaviarne. Priestor bude definovaný abstrahovanými organovými píšťalami so stolíkom a dvomi kresielkami, kde sa odfotografovať, ale aj dotykom po píšťalách vydávať zvuky, ktoré sa budú rozliehať až do vstupnej haly a tak navedú návštevníkov aj do suterénnych priestorov.

Samotný priestor klubovne sme poňali ako kaviarenský priestor, alternatívne ako seminárny priestor. Barový pult aj protíhlú prezentačnú stenu definuje motív pianoly, resp. zvitku pianoly a materiálovo zase čierny lesklý klavírový lak ako povrchová úprava. Navrhujeme doplnenie líniového osvetlenia na strope i podlahe a výmenu nástenných svietidiel. Výber stoličiek a stolov nie je predmetom tohto projektu, nakoľko boli zakúpené z predchádzajúceho projektu rekonštrukcie.

Alternatívne je možné celý tento priestor prenajať a využívať ho ako kaviarenskú prevádzku určenú aj pre verejnosť, čo je účel, s ktorým počítal projekt končiacej sa rekonštrukcie budovy.

10. FAREBNÉ RIEŠENIE

Farebnosti jednotlivých prvkov interiéru sú definované a povrchové úpravy sú špecifikované pri špecifikáciách jednotlivých zariadení prvkov.

Farebnosti je nutné prispôbiť už existujúcim povrchovým úpravám, ktoré už boli na budove letohrádku realizované. Akékoľvek požiadavky alebo otázky týkajúce sa farebnosti prosíme konzultovať s architektom alebo autormi návrhu.

Poznámka: Definitívne povrchové úpravy v interiéri môžu byť pozmenené podľa technických možností konkrétneho dodávateľa, je ale nutnosťou prizvať k zmene návrhu autorský kolektív.

8. POŽIARNA BEZPEČNOSŤ

Protipožiarno zabezpečenie stavby je definované a spracované v samostatnej časti projektovej dokumentácie už realizovanej rekonštrukcie objektu letohrádku. Interiérový návrh nijako nemení členenie dispozície a výrazne nezasahuje do konštrukcií.

Dôležité upozornenia:

1. V prípade zmeny konštrukčného, materiálového alebo farebného riešenia je potrebné si vyžiadať vopred súhlas projektanta!
2. Pri realizácii je potrebné dodržať všetky príslušné predpisy a normy, ako aj požiadavky na dodržiavanie predpisov z hľadiska bezpečnosti práce (Vyhl. SÚBP č. 374/90 Zb.)
3. Projektová dokumentácia je vypracovaná v rozsahu pre stavebné povolenie a nenahrádza realizačný projekt.
4. Akékoľvek zmeny, doplnky, prekresľovanie, alebo rozmnožovanie tejto dokumentácie je v zmysle autorského zákona bez súhlasu autora neprípustné.

Vypracoval:
Košice, 12.12. 2015

.....
Ing. arch. Lukáš SEČKA
autorizovaný architekt SKA